
Információs önrendelkezés? – Gondolatok a nemzetiségi kedvezményes parlamenti képviselő adatvédelmi dilemmáiról

Tapasztó Dávid*

A hatályos magyar jogszabályok a kedvezményes mandátum megszerzésének lehetőségével biztosítják a Magyarországon elismert tizenhárom nemzetiség országgyűlési képviselőt. Az adatszolgáltatások több kérdést vetnek fel a személyes adatok védelméhez való alapjog érvényesülése kapcsán. Mennyire ismerik az érintettek a személyes adatkezelések folyamatát? Milyen lehetőségek állnak rendelkezésre ahhoz, hogy információs önrendelkezési jogukkal élve kimaradjanak az adatszolgáltatásból? Az adatkezelés során érvényesülnek-e az európai adatvédelmi jog alapvető követelményei? A tanulmány e kérdések megválaszolására törekszik, vizsgálja a kedvezményes képviselő szabályait, bemutatva az adatszolgáltatások törvényi szinten szabályozott menetét és az adatkezelések körülményeit, valamint elemezve a felmerülő adatvédelmi jogi dilemmákat.

Kulcsszavak: választási eljárás, választójog, nemzetiségi kedvezményes mandátum, névjegyzéki adatszolgáltatás, általános adatvédelmi rendelet

Information Self-Determination? – Reflection on the Data Protection Dilemmas of the Preferential Parliamentary Mandate for National Minorities

Hungarian electoral law provides that parliamentary representation of the thirteen national minorities recognised in Hungary is ensured through the possibility of obtaining a preferential mandate. These data access regimes raise several questions concerning the effective protection of the fundamental right to protect personal data. To what extent are data subjects aware of the processing of their personal data? What opportunities exist for them to opt out of such data access regimes by exercising their right to informational self-determination? Finally, does the processing of personal data comply with the fundamental principles of European data protection law? To address these questions, this article examines the legal framework governing preferential parliamentary representation, outlines the statutorily regulated procedures for the provision of voter data and the circumstances of the related data processing operations, and analyses the resulting dilemmas from the perspective of data protection law.

Keywords: electoral procedure, universal suffrage, preferential mandate for national minorities, data provision from the electoral register, General Data Protection Regulation

<https://doi.org/10.32980/MJSz.2026.1.184>

* PhD-hallgató, Pécsi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Közigazgatási Jogi Tanszék.

1. Bevezetés

A nemzetiségek országgyűlési „kedvezményes” képviselőjének jogi lehetősége több mint tíz éve része a magyar jogrendnek. A mandátumszerzés kedvezményes jellege abban áll, hogy a nemzetiségi listán a nemzetiségi jelölő szervezet negyedannyi szavazattal szerezhethet egy listás mandátumot, mint amennyi az általános szabályok szerint egy országos pártlistán szerzett mandátumhoz szükséges lenne.

A nemzetiségi listaállítás feltételeként a jogalkotó, hasonlóan a jelöltállításához, meghatározott számú ajánlást követel meg, amely kizárólag a nemzetiségiként regisztrált választópolgároktól gyűjthető. Annak érdekében, hogy a listát állítani kívánó nemzetiségi jelölő szervezet tisztában legyen azzal, hogy mely érintettektől gyűjthet érvényesen ajánlást, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) bevezette az ún. ajánlásgyűjtési célú névjegyzéki adatszolgáltatást. Ez valójában a választói névjegyzék adataiból történő adattovábbítást jelenti. Az adatbázist a választási iroda az ajánlóival együtt adja át. A meghatározott számú ajánlás összegyűjtését követően a jogerősen nyilvántartásba vett nemzetiségi jelölő szervezetek számára biztosított a klasszikus politikai kampánycélú névjegyzéki adatszolgáltatás lehetősége is. Ennek felhasználásával a jogerősen listát állító jelölő szervezetek kampánytevékenység folytatása céljából felkereshetik a nemzetiségi választópolgárokat, vagy megismerkedhetnek, az érintett nevére címzett kampányanyagot juttathatnak el számukra.

A jelen tanulmány célja a magyarországi nemzetiségek kedvezményes országgyűlési képviselőjének szabályozási logikájának elemzése, különös tekintettel a két eltérő célú névjegyzéki adatszolgáltatás jogintézményére, valamint az állami nyilvántartásból történő érintetti adatok továbbításával kapcsolatos adatvédelmi jogi dilemmákra. A vizsgálat kiterjed a hivatkozott adatkezelések folyamatáról való választópolgári tájékoztatásra, az adatkezelésből való kikerülés lehetőségére vagy annak hiányára, valamint annak értékelésére, hogy az adatkezelések körülményeit rögzítő hatályos szabályozás megfelel-e az európai adatvédelmi jog legfontosabb alapelveinek.

2. A nemzetiségek kedvezményes képviselője az Országgyűlésben

A nemzetiségek¹ parlamenti képviselőjének szabályozatlansága a magyar alkotmányos rend egyik leghosszabb ideig fennálló mulasztásos helyzetének számított.² Bár a korábbi választási szabályok nem zárták ki a nemzetiségeket a jelölt- vagy listaállításról,³ az általános szabályok alapján országgyűlési mandátum megszerzésére nem volt reális esélyük. Képviselőjük csak kedvezményrel biztosítható, hangsúlyozta az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő

¹ Korábbi meghatározással: nemzeti és etnikai kisebbségek.

² Cserny Ákos – Péteri Attila: *Választójogi és népszavazási kommentárok*, Budapest, Wolters Kluwer, 2017, 22. o.

³ Uo. 36. o.

nemzetiségek⁴ jogainak védelmét ellátó helyettese.⁵ A törvényhozásban való részvételt elősegítő garanciális szabályokat a Velencei Bizottság a „*Code Of Good Practice in Electoral Matters*” című iránymutatásában is kifejezetten támogatta.⁶

Az Európai Unió bizonyos országai speciális szabályozással biztosítják a „kisebbségek”⁷ parlamenti képviselőit. Ezek a megoldások, elnevezésüktől függetlenül, lényegében garantált mandátumok, vagy eltérő bejutási küszöbök alkalmazásával valósulnak meg. Ilyen „privilegizált” mandátum alapján jogosult a magyar kisebbség egy-egy képviselőt delegálni a Horvát Köztársaság parlamentjébe vagy a Szlovén Köztársaság Nemzetgyűlésébe. Lengyelországban pedig az alsóházi választások során mentesülnek a kisebbségi pártok a bejutási küszöbre vonatkozó előírások alól.⁸

Magyarországon az Alaptörvény és a választásra vonatkozó sarkalatos törvények elfogadásával a nemzetiségek államalkotó szerepe mellett az Országgyűlés munkájában való részvételi joguk is deklarálásra került.⁹ A jelenlegi szabályozás a magyarországi nemzetiségek parlamenti képviselőit a „kedvezményes mandátum” megszerzésének lehetőségével biztosítja. Ennek feltétele, hogy a nemzetiségi jelölő szervezet országos, a „nemzetiségi listát” állítson, amely a pártlistákkal verseng a megszerezhető listás mandátumokért.¹⁰ A lista állításának feltétele, hogy a névjegyzékben nemzetiségi választópolgárokként szereplő választópolgárok legalább egy százalékának, de legfeljebb ezerötyszáz ajánlást gyűjtsenek össze.¹¹ Az ajánlóíveken szereplő ajánlásokat, amelyeket a bejelentés céljából adtak át, a Nemzeti Választási Iroda (a továbbiakban: NVI) ellenőrzi,¹² és a nyilvántartásba vételről a Nemzeti Választási Bizottság dönt.¹³ A listán legalább három, magát az adott nemzetiséghez tartozónak valló választópolgárnak kell szerepelnie. Közös nemzetiségi lista nem állítható.¹⁴

A kedvezményes szabályok értelmében a nemzetiségi listát állító jelölő szervezet negyedannyi listás szavazat alapján szerezhethet egy országos listás mandátumot, mint

⁴ Magyarországon a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 1. melléklete szerint elismert nemzetiség: a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán.

⁵ Szalayné Sándor Erzsébet: A 2014. évi választások a magyarországi nemzetiségekért felelős biztoshelyettes szemszögéből, *Kisebbségkutatás*, 2014/1, 12. o.

⁶ Code of Good Practice in Electoral Matters. Guidelines and Explanatory Report (Velencei Bizottság: Választási Ügyekkel kapcsolatos Jó Gyakorlatok Kódexe. Iránymutatást és Magyarázatot) I/2.4. b) pont. Elérhető: https://www.venice.coe.int/images/SITE%20IMAGES/Publications/Code_conduite_PREMS%20026115%20GBR.pdf (2025.10.21.)

⁷ Az Njtv. általános indokolása szerint: „az Alaptörvény értelmében a nemzeti és etnikai kisebbség fogalmát 2012. január 1-jétől a korszerű és egységes nemzetiség fogalom váltja fel.”

⁸ M. Balázs Ágnes: A kisebbségek parlamenti képviselete az unió tagállamokban és más európai országokban, in: *A választási rendszerek egyes intézményei az uniós országokban* (szerk.: Cserny Ákos), Budapest, HVG-ORAC, 2018, 39-40. o.

⁹ Cserny – Péteri: i.m. 22. o.

¹⁰ Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény (a továbbiakban: Vjt.) 7. §

¹¹ Vjt. 9. § (1) bek.

¹² Ve. 255. § (1) bek.

¹³ Ve. 253. § (2) bek.

¹⁴ Ve. 9. § (2)–(5) bek.

az általános szabályok szerint pártlistát állító jelölő szervezetek.¹⁵ Az a nemzetiség, amely listát állít, de nem szerez mandátumot, nemzetiségi szószóló által képviselteti magát. A szószóló a lista első helyén szereplő jelölt.¹⁶

Az országgyűlési listás választást alapvetően két tényező befolyásolja: (1) nemzetiségi listát kizárólag az országos nemzetiségi önkormányzat állíthat;¹⁷ (2) a lista állításához szükséges ajánlást, valamint a nyilvántartásba vett listára leadott szavazatot csak az a választópolgár adhatja le, aki úgy rendelkezett, hogy az országgyűlési képviselők választásán is nemzetiségi választópolgárként kíván szavazni.¹⁸ Ez az alábbi következményekkel jár.

Az országgyűlési választások során csak az adott nemzetiség országos önkormányzata vehető nyilvántartásba nemzetiségi jelölő szervezetként,¹⁹ ami azt eredményezi, hogy nemzetiségenként legfeljebb egy nemzetiségi lista állítható. Ennek következtében a nemzetiségi választópolgár választási joga gyakorlatilag arra korlátozódik, hogy eldöntse, leadja-e szavazatát a nemzetiségi listára.²⁰ Továbbá, mivel a nemzetiségi választók nem szavazhatnak pártlistákra, az alacsonyabb lélekszámú, mandátumszerzésre még a kedvezményes szabályok mellett is esélytelen nemzetiségi választók joggal érezhetik, hogy elvesztik a pártlistás szavazatukat. Az országos nemzetiségi önkormányzat belső listaállításra vonatkozó eljárási szabályait, valamint a kedvezményes mandátumszerzési mechanizmust és annak választójogi következményeit az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága is vizsgálta.²¹

3. Névjegyzéki adatszolgáltatás áttekintése

3.1. Az adatszolgáltatás funkciója. A nemzetiségi kedvezményes mandátum megszerzéséhez az alábbi konjunktív feltételek teljesítése szükséges: (1) egy működő országos nemzetiségi önkormányzat megléte; (2) az önkormányzat közgyűlésének döntése a listán szerepeltetni kívánt jelöltek személyéről, amelyet a jogszervi eljárásrend szerint elfogadott szervezeti és működési szabályzata alapján hoztak meg;²² (3) az országgyűlési választás kitűzését követően jelölő szervezetként történő jogerős nyilvántartásba vétel; (4) a szükséges számú ajánlás összegyűjtése és a bejelentett lista jogerős nyilvántartásba vétele; (5) a választáson legalább

¹⁵ Cserny – Péteri: i.m. 45–46. o.

¹⁶ Vjt. 18. §

¹⁷ Ve. 3. § 3. pontja.

¹⁸ Ve. 86. § c) pont

¹⁹ A nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választását a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásával egyidejűleg kell lebonyolítani [Ve. 309. § (1) bek.], amely főszabály szerint nem esik egy időpontra négyévenként megtartandó évre általános országgyűlési választással.

²⁰ Az alternatíva hiánya a választójog titkosságának sérelmét is felveti.

²¹ Bővebben lásd: Kurunczi Gábor: Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélete a Magyarországon elismert nemzetiségek parlamenti mandátumszerzésének lehetőségéről, *Jogesetek Magyarázata*, 14/1–2., (2023) 61–68. o.; Szalayné Sándor Erzsébet–Kiss Balázs: Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélete a Bakirdzi és E.C. kontra Magyarország ügyben, *Jogesetek Magyarázata*, 14/1–2., (2023) 69–80. o.; Kiss Balázs: Az Alkotmánybíróság határozata a roma nemzetiségi listaállításról, *Jogesetek Magyarázata*, 14/1–2., (2023) 5–13. o.

²² Lásd: 3002/2022. (I. 13.) AB határozat

negyedannyi listás szavazat megszerzése, mint amennyi az általános szabályok szerinti pártlistát állító jelölő szervezeteknek egy mandátum megszerzéséhez szükséges.

Az előzőek alapján megállapítható, hogy a nemzetiségi jelölő szervezetek számára kiemelkedő fontosságú a nemzetiségi választókkal való kapcsolatfelvétel mind az ajánlások gyűjtése, mind a szavazást megelőző politikai kampány során. E két különböző cél elérése érdekében a jogalkotó ingyenesen biztosítja a szavazóköri névjegyzéki adatszolgáltatásokat a nemzetiségi jelölő szervezetek számára. Az adatszolgáltatás kötelező az ajánlategyűjtés megkezdése előtt, míg a lista nyilvántartásba vételét követően a politikai kampány folytatása céljából a további adatszolgáltatás csak a szervezet kérésére biztosított.

3.2. Az adatok forrása: a központi és a szavazóköri névjegyzék. A névjegyzék a választójog gyakorlásának alapnyilvántartása, amelyben csak azok szerepelhetnek, akik jogosultak szavazni.²³ Kétféle névjegyzéket különböztetünk meg: a szavazóköri és a központi névjegyzéket.

A központi névjegyzék az NVI által folyamatosan vezetett közhiteles nyilvántartás, amely a Ve. személyi hatálya alá tartozó érintettek²⁴ személyes adatait tartalmazza.²⁵ A nyilvántartásban kezelt adatok között szerepel az érintett nemzetiségére, valamint azon kérelmére vonatkozó információ, hogy nemzetiségi választópolgárként való névjegyzékbe vételét kérte-e az országgyűlési képviselők választására kiterjedő (a továbbiakban: *nemzetiségi választópolgár*).²⁶ Amennyiben a választópolgár megtiltotta adatainak politikai kampány céljából történő kiadását, a nyilvántartás ezt a nyilatkozatot is tartalmazza.²⁷

A központi névjegyzék adatait a nyilvántartást vezető szerv, azaz az NVI, folyamatosan frissíti a személyiadat- és lakcímnyilvántartás, a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása, a szavazókörök és választókerületek nyilvántartása, és az útiokmány-nyilvántartás adataiban bekövetkezett változások alapján.²⁸ Továbbá a központi névjegyzéket érintő kérelmek szerinti adatváltozásokat is átvezeti. A tanulmány szempontjából különösen jelentős a névjegyzékbe vétel iránti kérelem,²⁹ a nemzetiséghez tartozás, a szavazási segítség iránti igény, valamint a személyes adatok kiadásának megtiltására vonatkozó nyilatkozat névjegyzékbe történő bejegyzése vagy törlése.³⁰

²³ Cserny-Péteri: i.m. 217. o.

²⁴ Ve. 82. § (2) bek. A központi névjegyzék tartalmazza: a) az e törvény hatálya alá tartozó bármely választáson választójogosult, magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár adatait, b) választójoggal a nagykorúság hiánya miatt nem rendelkező, de a tizenhetedik életévét betöltött, magyarországi lakcímmel rendelkező polgárnak az adatait, c) annak az e törvény hatálya alá tartozó bármely választáson választójogosult, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárnak az adatait, akit kérelmére a központi névjegyzékbe felvettek, d) annak a választójoggal a nagykorúság hiánya miatt nem rendelkező, de a tizenhetedik életévét betöltött magyarországi lakcímmel nem rendelkező polgárnak az adatait, akit kérelmére a központi névjegyzékbe felvettek.

²⁵ A kezelt személyes adatok körét a Ve. 2. melléklete sorolja fel.

²⁶ Ve. 2. melléklet j) pont

²⁷ Ve. 2. melléklet l) pont

²⁸ Ve. 96. § (1) bek.

²⁹ Ve. 84. §

³⁰ Ve. 85. § (1) bek.

A szavazóköri névjegyzék, a központi névjegyzékkel ellentétben, nem folyamatosan vezetett nyilvántartás. Ez az adatbázis kizárólag azon személyeknek az adatait tartalmazza, akik aktív választójoggal rendelkeznek, és a kitűzött választáson magyarországi szavazóhelyiségben jogosultak voksolni. Ennek következtében nem tartalmazza a mozgóurnát igénylők, a levélben szavazók vagy a külképviseleten átjelentkezéssel szavazók adatait.³¹ Továbbá, annyi szavazóköri névjegyzék készül, ahány szavazókör működik a kitűzött választáson Magyarországon.³² A szavazóköri névjegyzékek vezetése a választás kitűzését követően kezdődik, és a választópolgárok által kérelmezett változások központilag a névjegyzékszárásig vezethetők át. Ilyen módosítások közé tartozik, a teljesség igénye nélkül: új választójogosultak felvétele (például magyarországi lakcím létesítése a szavazókör területén, átjelentkezés a szavazókörbe, választójogból kizárás megszűnése), törlése (például elhalálozás, átjelentkezés másik szavazókörbe, magyarországi lakcím megszüntetése, választójogból való jogerős kizárás), vagy a nyilvántartásban szereplő választójog terjedelmének módosítása (például nemzetiségi regisztráció) a szavazóköri névjegyzékben.

3.2.1. Névjegyzéki kérelmek – a nemzetiségi „regisztráció”. Az országgyűlési képviselők választásán nemzetiségi listára – ennek hiányában egy pártlistára – és egy egyéni választókerületi jelöltre a központi névjegyzékben a nemzetiségi választópolgárként szereplő választópolgár szavazhat.³³ A nemzetiségi választópolgárként történő névjegyzékbe vétel iránti kérelemnek tartalmaznia kell a következő elemeket:³⁴ (i) a nemzetiség megjelölése; (ii) a választópolgár nyilatkozata a nemzetiséghez való tartozásáról; (iii) nyilatkozat arról, hogy a nemzetiségi választópolgárként való névjegyzékbe vételét az országgyűlési képviselők választására is kiterjedő hatállyal kéri-e.³⁵ Ez utóbbi nyilatkozat határozza meg, hogy az érintett ajánlhatja-e a nemzetiségi listát, valamint – a lista nyilvántartásba vétele esetén – szavazhat-e rá.

A „nemzetiségi regisztrációként”³⁶ ismertetett eljárás célja a központi névjegyzék adattartamának módosítása, amelyet nem szükséges minden egyes választás alkalmával külön benyújtani. A kérelmet bármikor be lehet nyújtani, függetlenül az aktuálisan kitűzött választástól. Annak érdekében azonban, hogy a központi névjegyzék adatváltozásai időben átvezetésre kerüljenek a szavazóköri névjegyzékbe, és így minden nemzetiségi választópolgár számára biztosított legyen a választójogosultság szerinti megfelelő szavazólap, a jogalkotó a benyújtást határnaphoz köti a szavazóköri névjegyzék vonatkozásában. A szabályozás szerint

³¹ Ve. 101-102. §

³² Garanciális szabályként a Ve. 79. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[a] választás kitűzésétől a szavazás napjáig nem lehet szavazókör sorszámát megváltoztatni, szavazókörbe sorolt cím besorolását megváltoztatni, továbbá település megnevezésének, közterület nevének és jellegének, ház számának, épület vagy lépcsőház jelének megváltozását a címnyilvántartásban átvezetni.”

³³ Vjt. 12. § (2) bek.

³⁴ Ve. 85. § (1) bek. a) pont

³⁵ Ve. 86. §

³⁶ Lásd: A nemzetiségi névjegyzékbe vétel/törlés iránti kérelem benyújtásának szabályai. Elérhető: <https://www.valasztas.hu/nemzetisegi-nevjegyzekbe-vetel-iranti-kerelem-benyujtasanak-szabalyai> (2025.10.25.)

az országgyűlési képviselők választásán nemzetiségi választópolgárként csak az szerepelhet a szavazóköri névjegyzékben, aki erre irányuló igényét legkésőbb a választás előtti kilencedik napon benyújtotta.³⁷ A határnapot követően benyújtott „regisztrációs” kérelem kizárólag a központi névjegyzékben kerül átvezetésre, és a szavazóköri névjegyzéket csak akkor módosítja, amennyiben az a nemzetiségi névjegyzékből való törlésre irányul. A regisztráció törlésére irányuló kérelemnek legkésőbb a szavazást megelőző harmadik napig meg kell érkeznie.³⁸

3.2.2. Névjegyzéki kérelmek – az „adatkiadás megtiltása”³⁹ A Ve. „*adatkiadás megtiltása*” elnevezéssel a személyes adatok védelmével szorosan összefüggő, a központi névjegyzéket érintő kérelmet vezetett be. Az érintetti nyilatkozat az adatalany információs önrendelkezési jogából eredő joggyakorlás, amely lehetővé teszi a jogosult számára, hogy tiltakozzon a személyes adatai kezelése, jelen esetben kiadása ellen. E jog gyakorlása révén az érintett előzetesen megtilthatja a rá vonatkozó információk törvényi felhatalmazáson alapuló kiadását, azaz a névjegyzéki adatszolgáltatást.

Az adatszolgáltatás jogintézménye nem a Ve. által került bevezetésre; a névjegyzéki adatok igénylésére jogosultak már a korábbi választási eljárásjogi szabályok alapján is élhettek ezzel a lehetőséggel.⁴⁰ Mindazonáltal a szabályozás nem felelt meg az alkotmányossági követelményeknek, mivel nem biztosította az érintettek számára az információs önrendelkezési jog gyakorlását, mivel nem tiltakozhattak az adatkezelés ellen, és nem tilthatták meg személyes adataik kiadását. Az Alkotmánybíróság ezért a korábbi törvényi rendelkezés megsemmisítése mellett döntött, és egy olyan „opt-out” jellegű szabályozás megalkotását javasolta, amely biztosítja az érintettek tiltakozási jogát, lehetővé téve számukra, hogy előzetes nyilatkozatuk alapján kimaradjanak az adatkezelésből.⁴¹

A Ve. hatályos szabályai lehetővé teszik a központi névjegyzékben szereplő választópolgárok számára, hogy egyetlen nyilatkozattal, generális jelleggel megtiltsák személyes adataik kiadását politikai kampánycélú adatszolgáltatás keretében.⁴² Fontos azonban megjegyezni, hogy a tiltás hatálya nem terjed ki a nemzetiségi listát állítani kívánó jelölő szervezetek számára kötelezően nyújtott, ajánlásgyűjtés célú névjegyzéki adatszolgáltatásra.⁴³ Ez a szabályozási megoldás a nemzetiségi listaállításához fűződő közérdek érvényesítése érdekében korlátozza a nemzetiségi választópolgárként regisztrált érintettek információs önrendelkezési jogát.

³⁷ Ve. 248. §

³⁸ Ve. 249. § (1) bek.

³⁹ A Ve. 43. alcíme, lásd: 89. §

⁴⁰ Lásd: a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 45. § (2011. december 30. napja előtti bármely időállapot).

⁴¹ Révész Balázs: Adatvédelem és információs szabadság a választási kampányban és a választási eljárás során. NKE, Budapest, 2018, 26. o. Elérhető: https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12942/Adatvedelem%20es%20informacioszabadsag_2019.pdf?sequence=1 (2025.10.26)

⁴² Ve. 89. §

⁴³ Ve. 255. § (1) bek. a) pontja

3.3. Az adatszolgáltatás tárgya. A Ve. hatálybalépését követően a nemzetiségi jelölő szervezetek két eltérő adatkezelési célból váltak jogosulttá a szavazóköri névjegyzék egyes adatainak kezelésére: egyrészt ajánlások gyűjtése, másrészt politikai kampány céljából. Mindkét adatszolgáltatás díjmentes; azonban az előbbit, – amely az adatkiadást letiltó érintettek adatait is tartalmazza – kérés nélkül adja át a választási iroda, míg utóbbit a jogosult szervezetnek kérelmeznie szükséges.

Az adatszolgáltatások köre a Ve. korábbi szabályai alapján csak a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevére és lakcímére korlátozódott. A jogalkotó azonban ezt kiterjesztette az érintettek nemére és életkorára vonatkozó adatokra is. Először a Ve. általános részében rögzített, nem csak nemzetiségi jelölő szervezet által igényelhető, és díjfizetéshez kötött politikai kampánycélú adatszolgáltatás szabályai módosultak.⁴⁴ Ezt követően, több mint egy évvel később, az országgyűlési képviselők választására vonatkozó különös részi szabályok is kiegészítésre kerültek. Ezek a módosítások a nemzetiségi jelölő szervezetek számára biztosítják a nemzetiségi választópolgárok adatainak kötelező ajánlásgyűjtési célú átadását, valamint opcionális politikai kampánycélú igénylésének lehetőségét.⁴⁵ A tanulmány szempontjából relevánsabb, utóbbi módosítás valódi célja azonban a salátatörvény indokolásokból nem derül ki.⁴⁶

3.4. Az ajánlásgyűjtési célú adatszolgáltatás. Mivel a nemzetiségi listát kizárólag nemzetiségi választópolgár ajánlhatja,⁴⁷ ez a helyzet azt a problémát eredményezheti, hogy bár a jelölő szervezetek személyesen is ismerhetik a nemzetiséghez tartozók jelentős részét, nem lehetnek biztosak abban, hogy kitől gyűjthetnek érvényesen ajánlásokat a lista állításához. Továbbá, azt sem tudják pontosan, hogy a potenciális ajánlók hol érhetőek el.⁴⁸

Annak érdekében, hogy a listaállítást megvalósítható legyen, a jogalkotó lehetőséget biztosít a nemzetiségi jelölő szervezetek számára, hogy az ajánlóívekkel együtt megkapják a választási irodától a szavazóköri névjegyzékben szereplő nemzetiségi választópolgárok nevét és lakcímét, valamint az adatkezelési cél szempontjából irreleváns életkorukat és nemüket tartalmazó adatbázist.⁴⁹ Az

⁴⁴ A területi közigazgatás működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint egyes törvényeknek az Alaptörvény tizenegyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2022. évi XXII. törvény 178. §-a, hatályos 2022. október 1-től.

⁴⁵ A választási eljárási szabályoknak az elektronikus ügyintézésrel összefüggő módosításáról szóló 2023. évi XXIV. törvény 66. § 16. pontja- Hatályos: 2023. december 1-jétől.

⁴⁶ A 2022. évi XXII. törvény indokolás a területi közigazgatás működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint egyes törvényeknek az Alaptörvény tizenegyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2022. évi XXII. törvényhez 178. §-a alapján: „[a] rendelkezés célja annak biztosítása, hogy a közös eljárásban lebonyolított választás esetén az egyik választástípusban kért névjegyzéki adatszolgáltatás átfedés esetén valamennyi választástípusban felhasználható legyen.” Elérhető: <https://njt.hu/jogszabaly/2022-22-K0-00> (2025.10.28.).

A 2023. évi XXIV. törvény indokolás a választási eljárási szabályoknak az elektronikus ügyintézésrel összefüggő módosításáról szóló 2023. évi XXIV. törvényhez 66. §-a alapján: „[a]z 1., az 5.–16., a 19. és a 23. pontok kodifikációs és terminológiai pontosítást tartalmaznak.” Elérhető: <https://njt.hu/jogszabaly/2023-24-K0-00> (2025.10.28.).

⁴⁷ Ve. 255. § (1) bek.

⁴⁸ Cserny-Péteri: i.m. 375. o.

⁴⁹ Ve. 255. § (3) bek. a) pont

adattovábbítás átadás-átvételi jegyzőkönyv mellett történik,⁵⁰ annak módját a jogszabály nem határozza meg.⁵¹

Az adatszolgáltatás minden nemzetiségi választópolgárra kiterjed, függetlenül attól, hogy kérelmezték-e adataik kiadásának megtiltását, vagyis éltek-e az adatkezelésből való kikerülés („opt-out”) lehetőségével.

A Ve. meghatározza az adatkezelés célját és időtartamát: az adatszolgáltatás adatai kizárólag ajánlások gyűjtése céljából kezelhetők,⁵² és az adatkezelő köteles azokat legkésőbb a szavazást követő harmadik napon megsemmisíteni. Az erről készült jegyzőkönyvet három napon belül át kell adni az NVI-nek.⁵³ E kötelezettség elmulasztása esetén az NVB bírságot szabhat ki.⁵⁴

3.5. A politikai kampánycélú adatszolgáltatás. A nemzetiségi ajánlásgyűjtési célú adatszolgáltatást meg kell különböztetni a politikai kampánycélú adatszolgáltatástól. A politikai kampány céljából történő adatszolgáltatás feltétele a jogerős nyilvántartásba vétel, mivel a Ve. terminológiája szerinti politikai kampány⁵⁵ csak ezt követően folytatható. Az adatszolgáltatás igénylésének lehetősége ugyanakkor nem csak a nemzetiségi jelölő szervezeteket illeti meg; ezzel élhet a választáson független jelöltként nyilvántartásba vett képviselőjelölt, valamint a jelöltet vagy listát állító jelölő szervezet is. Ez utóbbi jogosultsági kör az adatokat bármikor igényelheti, és az előzetes díjfizetéshez kötött; ennek összege az adatszolgáltatásban szereplő választópolgáronként három forint.⁵⁶

Az általános szabályoktól eltérően a nemzetiségi jelölő szervezetek a politikai kampánycélú adatszolgáltatás esetén is mentesülnek a díjfizetés kötelezettsége alól. Ennek a díjmentességnek az a következménye, hogy a választási iroda csak a választást megelőző 38. és 13. napon biztosít számukra adatszolgáltatást.⁵⁷

Az adatkiadás tiltását választó érintettek, ellentétben az ajánlásgyűjtési célú nemzetiségi adatszolgáltatással, nem szerepelnek a politikai kampánycélú adatszolgáltatásban. Ennek következtében, ha az adatszolgáltatás díjfizetéshez kötött, őket a díj meghatározása során nem kell figyelembe venni. A jogszabály az adatszolgáltatás tárgyára, az adatok átadására, kezelésének időtartamára, valamint az információk megsemmisítési kötelezettségére és ennek elmulasztására vonatkozóan egységes feltételeket állapít meg.

⁵⁰ Segédlet a helyi választási irodák vezetői részére az Európai Parlament képviselőinek, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. évi választásának lebonyolításához, *Választási Füzetek* 218. Budapest, (2024) 71. o. Elérhető: https://www.valasztas.hu/documents/20182/305771/VF_218+-+HVI+f%C3%BCzet+2024.pdf/7cd608a0-e65e-036a-c4bc-43844831fe07?version=3.0&t=1714050464054 (2025.10.26.)

⁵¹ Lásd: Ve. 155. §, 255. § és 12/2025. (IX.15.) IM rendelet 19. § (1) bek. 13. pont

⁵² Ve. 255. § (4) bek.

⁵³ Ve. 255. § (4) bek. alapján a 155. § (2) bek.

⁵⁴ Ve. 255. § (4) bek. alapján a 218. § (2) bek. d) pont

⁵⁵ A Ve. 141. §-a szerint kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából. A 139. §-a (1) bekezdése szerint a választási kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezéséig tart.

⁵⁶ Ve. 154. § (1) bek.

⁵⁷ Ve. 255. § (3) bek. b) pont

3.6. Az adatszolgáltatások adatvédelmi jogi áttekintése. Az ajánlásgyűjtési és a politikai kampánycélú adatszolgáltatás általános adatvédelmi jogi ismérvei az alábbi táblázat szerint foglalhatóak össze.

1. táblázat⁵⁸

Az ajánlásgyűjtés általános adatvédelmi jogi követelményeiről

	Ajánlásgyűjtés célú kötelező adatszolgáltatás	Politikai kampány célú adatszolgáltatás
Adatkezelő	Nemzetiségi listát állítani kívánó jelölő szervezet.	a) Független egyéni jelölt b) Pártlistát állító jelölő szervezet c) Nemzetiségi listát állító jelölő szervezet
Jogalap	Ve. 255. § (3) bek. a) pont	a) Ve. 153. § (1) bek. a) pont b) Ve. 153. § (1) bek. b) pont c) Ve. 255. § (3) bek. b) pont
Adatkezelési cél	Listaállítás céljából választópolgári ajánlások gyűjtése.	Közvetlen politikai kampány folytatása.
Kérelemhez kötöttség	Nem, az ajánlóivekkel együtt köteles átadni a választási iroda.	Igen.
Adatszolgáltatás időpontja	Az ajánlóivek átadásával egyidejűleg.	a)–b) pontok szerinti adatkezelők esetében: jogerős nyilvántartásba vételt követően bármikor c) pont szerinti adatkezelő esetében: szavazást megelőző 38. és 13. napon

⁵⁸ Szerző saját gyűjtése, szerkesztése.

Adatszolgáltatási díj	Díjmentes.	a)–b) pontok szerinti adatkezelők esetében: választópolgáronk ént három forint. c) pont szerinti adatkezelő esetében: díjmentes.
Kezelt személyes adatok köre	A szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgár - családi- és utóneve; - lakóhelye; - életkora; - neme; - etnikai származásra vonatkozó személyes adata (nemzetiséghez való tartozás).	a)–b) pontok szerinti adatkezelők esetében: a szavazóköri névjegyzékben szereplő minden – adatkiadást meg nem tiltó – választópolgár - családi- és utóneve; - lakóhelye; - életkora; - neme; c) pont szerinti adatkezelő esetében: a szavazóköri névjegyzék nemzetiségi választópolgárainak fenti adatai, valamint az etnikai származásra vonatkozó személyes adat (nemzetiséghez való tartozás).
Adatkezelés időtartama	A Ve. értelmében legkésőbb a szavazás napján megsemmisítendőek.	A Ve. értelmében legkésőbb a szavazás napján megsemmisítendőek.
Választási bírság	Megállapítható.	Megállapítható.

Érintett tiltakozási joga	Tiltakozási jogával nem élhet.	Az érintett tiltakozási jogának gyakorlása („adatkiadás megtiltása”) biztosított.
---------------------------	--------------------------------	---

4. Adatvédelmi jogi dilemmák

4.1. A tájékoztatáshoz való jog. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679. rendelet (a továbbiakban: GDPR, általános adatvédelmi rendelet)⁵⁹ által biztosított érintetti jogok az információs önrendelkezési jog elemi aspektusai.⁶⁰ Az érintetti jogok szabályozása Magyarországon nem számít újdonságnak: a „tájékoztatás” és a „helyesbítés” jogát már a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 1977-es novellája bevezette a magyar jogrendbe, majd ezt követően ezen jogok széles katalógusát szabályozták a hazai adatvédelmi jogi tárgyú törvények.⁶¹

A személyes adatok kezeléséről szóló megfelelő tájékoztatás az információs önrendelkezési jog gyakorlásának alapvető és elengedhetetlen feltétele. A technológiai fejlődés következtében azonban az adatalanyok⁶² adatkezelésekre⁶³ gyakorolt befolyása egyre inkább csökken, és gyakran az érintettek nincsenek teljesen tisztában azzal, hogy adataikat ki és milyen célból használja fel. E jelenségre reflektálva a GDPR deklarálja az érintettek tájékozódáshoz való jogát, mint az átláthatóság alapelvét érvényre juttató jogosultságot. Az információs önrendelkezési jogból levezethető jogosítvány lehetővé teszi – és ezzel párhuzamosan kötelezettségként rögzíti az adatkezelő számára –, hogy az adatkezelés lényeges körülményei már annak megkezdése előtt áttekinthetőek legyenek, ezáltal az adatalany követni és ellenőrizni tudja személyes adatainak útját.⁶⁴ Az adatkezelő feladata tehát az érintetti tájékoztatás tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában történő, világos és közérthető megfogalmazású biztosítása.⁶⁵

⁵⁹ Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679. rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (EGT-vonatkozású szöveg). HL L 119, 2016. 05. 04., 1–88. o.

⁶⁰ Buzás Péter: Az érintett jogai, in: *Magyarázat a GDPR-ról* (szerk.: Péterfalvi Attila – Révész Balázs – Buzás Péter), Budapest, Wolters Kluwer, 2021: 171. o.

⁶¹ Jóri András: Az érintett jogainak biztosítása, nyilvántartások vezetése, in: *A GDPR magyarázata* (szerk.: Jóri András), Budapest, HVG-ORAC, 2018: 236. o.

⁶² *Személyes adat* az azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ (GDPR 4. cikk 1. pont). Az érintett *adatalany*.

⁶³ *Adatkezelés* a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége (GDPR 4. cikk 2. pont).

⁶⁴ Buzás: i.m. 171–172. o.

⁶⁵ GDPR 12. cikk (1) bek.

Ennek tartalma és időpontja alapvetően attól függ, hogy az adatkezelő milyen forrásból jut a személyes adatokhoz.⁶⁶

A „Cambridge Analytica ügy”⁶⁷ néven ismerté vált, a 2010-es évek egyik legjelentősebb adatvédelmi botránya rávilágított arra, hogy a polgárok személyes adatainak jogszerű politikai kampánycélú kezelése kiemelten fontos közügy. A közösségi média oldalak felhasználói profiljaiból származó információk és a felhasználók interakcióiból levonható következtetések minden korábbinál hatékonyabb eszközt biztosítanak a választói magatartást befolyásoló mikrotargetált politikai üzenetek eljuttatására. Ezáltal megteremtik a népszavazási és választási eljárások befolyásolásának hatékony lehetőségét, amely az Európai Unió intézményrendszerét is komoly önvizsgálatra készítette. Az uniós adatvédelmi szabályok választásokkal összefüggésben történő alkalmazása során az Európai Bizottság iránymutatásában alapvető követelményként rögzítette az adatkezelési tevékenységek átláthatóságának biztosítását. A transzparencia csak akkor valósulhat meg, ha egy politikai párt a más jogszerű forrásból – például választói névjegyzékből – származó adatok kezelése esetén is köteles tájékoztatást adni az érintettek számára. Az egyéneknek jogukban áll tiltakozni az olyan „közérdeken” alapuló adatkezelésekkel szemben, mint például a választói névjegyzéki adatok politikai pártok részére történő továbbítása.⁶⁸ A Cambridge Analytica ügyet követően több

⁶⁶ Buzás: i.m. 174 – 175. o.

⁶⁷ Az adatbotrány alapját a Facebook alkalmazások fejlesztői számára kiadott „Platform Policy” képezte, amely a felhasználói adatokhoz való hozzáférés szabályait határozta meg. A 2013-ban létrehozott „This is Your Digital Life (TIYDL)” nevű alkalmazás azt kínálta a felhasználónak, hogy egy teszt kitöltésével és az adataik összevetésével, szórakoztatási célból pszichológiai profilt készít a részükre. Az applikáció azonban a letöltő felhasználó „hozzájárulásával” az érintett ismerőseinek adataihoz is hozzáférést kapott. Az alkalmazás által kezelt személyes adatok köre így kiterjedt többek között az azt letöltő személy, valamint valamennyi ismerőse nevére, születési idejére, tartózkodási helyére, fényképeire, kedvelt oldalaira; valamint esetükben még az idővonal-bejegyzésekre és üzenetváltásokra is. Az összeállított pszichológiai profil alapján azonosíthatóvá vált az érintett politikai irányultsága, amely a lehetővé tette a személyre szabott (mikrotargetált) politikai üzenetek eljuttatását. Ezek az üzenetek képesek befolyásolni az egyéneket jelentős döntésekben: szavazásra, vagy éppen távolmaradásra ösztönözni őket. A közösségi oldal ekkor hatályos „Platform Policy”-je egyrészt tiltotta, hogy az applikáció készítője hozzájárulás hiányában a megszerzett adatokat harmadik félnek továbbítsa, másrészt az ismerősök adatait csak „a felhasználói élmény fokozása” érdekében engedte kezelni. Ez utóbbi fogalom közelebről nem került meghatározásra. A Facebook 2015-ben észlelte, hogy a TIYDL nem kutatási célra használja az adatokat, hanem a *Global Science Research Limited* ügyfelei részére továbbítja, amelyek közül a legismertebb az amerikai *Cambridge Analytica Ltd.* és a kanadai *AggregateIQ Data Services Ltd.* A botrány 2015 decemberében robbant ki, amikor a Guardian arról számolt be, hogy Ted Cruz csapata a szenátor választási kampányában több tíz millió USA-beli felhasználóról készített pszichológiai profil felhasználva juttatott el politikai üzeneteket. A személyiségi profilokból adódó elemzési lehetőségekkel a fellelhető források alapján Donald Trump 2016-os elnökválasztási kampánya, valamint a 2016-os „brexit” mellett kampányoló UKIP (Egyesült Királyság Függetlenségi Pártja) élt vissza. Magyarországon a TIYDL applikációt 13-an telepítették, amellyel becslések szerint 32 000 felhasználói személyes adata kompromittálódott. [Domokos Márton: Globális törésvonalak – A Cambridge Analytica-ügy, in: Az Infotörvénytől a GDPR-ig. Szabó Endre Győző (szerk.), Budapest, NKE Ludovika Egyetemi Kiadó Iroda, 2021, 119-126. o.]

⁶⁸ Európai Bizottság: *A Bizottság iránymutatása uniós adatvédelmi szabályok választásokkal összefüggésben történő alkalmazásáról*, COM(2018) 638 final, Brüsszel, 2018. szeptember 12., elérhető: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0638&from=DE> (2025.11.16.).

uniós tagállam⁶⁹ adatvédelmi hatósága vizsgálta a politikai pártok tájékoztatási gyakorlatát. Külön említést érdemel az Egyesült Királyság Információs Biztosa Hivatalának az Európai Parlament részére tett jelentése, amely szerint valamennyi nagy párt adatkezelési gyakorlatában azonosíthatóak kockázatok. Ezek közül kiemelten problémás az átlátható adatkezelési tájékoztatás hiánya („*lack of fair processing information*”), valamint a választói névjegyzék adatainak összekapcsolása a politikai szervezet más adatbázisaival.⁷⁰

Az általános tájékoztatási kötelezettségnél szigorúbb elvárások vonatkoznak azokra az adatkezelési tevékenységekre, amelyek során a személyes adat nem közvetlenül az érintettől, hanem más, jogszerű forrásból származik. Például ide tartozik a névjegyzéki adatok nemzetiségi ajánlásgyűjtési vagy politikai kampánycélú felhasználása. Ilyen esetekben az adatkezelő jelölő szervezet köteles részletes tájékoztatást nyújtani a névjegyzéki adatok forrásáról és az adatok kategóriáiról.⁷¹

A megfelelő tartalmú tájékoztatás közlésének időpontját illetően az általános adatvédelmi rendelet azt a szabályozási logikát követi, hogy amennyiben a tárgybeli információkat az érintettel való kapcsolattartás céljára használják, a tájékoztatást „legalább” az érintettel való első kapcsolatfelvétel során kell megadni.⁷² Ez az előírás irányadó a névjegyzéki adatszolgáltatás adatainak kezelése kapcsán is: a nemzetiségi ajánlások gyűjtése vagy a politikai kampánycélú adatkezelés folytatása érdekében kezelt érintetti adatok esetén az adatkezelő tájékoztatási kötelezettségének az első személyes megkeresés, például „*door-to-door*” kampány, vagy a postai, megszemélyesített levélküldemény eljuttatásának pillanatában kell eleget tennie.

A politikai szereplők adatvédelmi tájékoztatási kötelezettségének hiánya, valamint az általuk végzett adatkezelési folyamatok átláthatatlansága Magyarországon is alapvető problémát jelent, amint arra a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: NAIH) rámutatott a politikai pártok és szervezetek adatkezelésével kapcsolatos egyes adatvédelmi követelményekről szóló 2021. évi ajánlásában.⁷³ Az ajánlás kibocsátása óta a NAIH többször hangsúlyozta az adatkezelők számára ezen követelmények betartásának fontosságát.⁷⁴

⁶⁹ Amikor a vizsgálati jelentés készült, az Egyesült Királyság még az Európai Unió tagállama volt. A személyes adatok jogellenes mikrotargetált politikai kampányokban való felhasználására feltehetőleg először a 2016-os „*Brexit*” népszavazási kampány során került sor.

⁷⁰ Investigation into the use of data analytics in political campaigns, A report to Parliament 6 November Information Commissioner’s Office, 2018, 23. o., elérhető: <https://ico.org.uk/media2/migrated/2260271/investigation-into-the-use-of-data-analytics-in-political-campaigns-final-20181105.pdf> (2025.11.16.).

⁷¹ Buzás: i.m. 174 – 175. o.

⁷² GDPR 14. cikk (3) bek. b) pont

⁷³ A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság ajánlása a politikai pártok és szervezetek adatkezelésével kapcsolatos egyes adatvédelmi követelményekről, 11-13. o. elérhető: <https://www.naih.hu/adatvedelmi-ajanlasok?download=332:a-nemzeti-adatvedelmi-es-informacioszabadsag-hatosag-ajanlasi-a-politikai-partok-es-szervezetek-adatkezelesevel-kapcsolatos-egyeb-adatvedelmi-kovetelmenyekrol> (2026.01.10.)

⁷⁴ Lásd: Pártok előválasztás lebonyolításával összefüggő adatkezelésének vizsgálata, elérhető: <https://naih.hu/adatvedelmi-allasfoglalasok?download=598:partok-elovalasztas-lebonyolitasaval-osszefuggo-adatkezelesenek-vizsgalata> (2026.01.12.); Jelentés a Nemzeti Adatvédelmi és

4.2. Az adatkezelés folyamatának ismerete. Joggal merül fel a kérdés, hogy a választási jog világában nem jártas érintett tisztában van-e azzal, hogy a szavazóköri névjegyzékben nyilvántartott személyes adatai a jelölő szervezetek részére törvényi előírás alapján átadásra kerülhetnek, illetve hogy ezt – a politikai kampánycélú adatszolgáltatás vonatkozásában – előzetesen meg is tilthatná. Másképpen fogalmazva: hogyan kerülhető el az a helyzet, hogy a választópolgár a személyes adatai állami nyilvántartásból való kiadásának tényéről, valamint ennek megtiltásának lehetőségéről először attól az adatkezelőtől értesüljön, aki ezen információk felhasználásával őt már jogszerűen felkeresi.

A választópolgároktól nem várható el az irányadó választási joganyag alapos ismerete, ezért elengedhetetlen, hogy rendszeresen tájékoztassák és emlékeztessék őket a tiltakozási jog, azaz az adatkezelésből való kikerülés („opt-out”) lehetőségére. Ennek egyik megvalósulási formája a választások hivatalos weboldalán közzétett tájékoztatás,⁷⁵ valamint az érintettek információs önrendelkezési jogáról történő proaktív tájékoztatási gyakorlat, amely a választási értesítő aktuális adattartalmában is megjelenik. Az ezt meghatározó IM rendelet értelmében a „kopogtatócédulán”⁷⁶ szerepel egy figyelemfelhívó mező, amely jelzi, hogy a választópolgár jogosult megtiltani személyes adatainak kampánycélú kiadását („NEM ENGEDEM, HOGY HASZNÁLJÁK A SZEMÉLYES ADATAIM”).⁷⁷ Fontos azonban megjegyezni, hogy az értesítő adattartalma nem terjed ki arra, hogy ez a tiltó nyilatkozat a nemzetiségi választópolgárok esetében nem vonatkozik a nemzetiségi ajánlásgyűjtés célú

Információszabadság Hatóság hivatalból indított vizsgálatának megállapításairól a Párbeszéd Magyarországért Párt által 2022. március 16-án küldött kampány emailekkel összefüggő adatkezeléssel kapcsolatban, elérhető: <https://naih.hu/adatvedelmi-jelentesek/file/848-jelentes-a-nemzeti-adatvedelmi-es-informacioszabadsag-hatosag-hivatalbol-inditott-vizsgalatanak-megallapitasairol-a-parbeszed-magyarorszagert-part-altal-2022-marcius-16-an-kuldott-kampany-emailekkel-osszefuggo-adatkezeles-sel-kapcsolatban> (2026.01.12.); A Hatóság által folytatott vizsgálatok megállapításai a 2022. tavaszi parlamenti választásokkal kapcsolatos kampányhívásokkal összefüggő adatkezeléseiről, elérhető: <https://naih.hu/adatvedelmi-jelentesek/file/866-a-hatosag-altal-folytatott-vizsgalatok-megallapitasai-a-2022-tavaszi-parlamenti-valasztasokkal-kapcsolatos-kampanyhivásokkal-osszefuggo-adatkezeleseiről> (2026.01.12.).

⁷⁵ Lásd: <https://www.valasztas.hu/adatkiadas-megtagadasa-iranti-kerelem-benyujtasanak-szabalyai> (2025.11.18.).

⁷⁶ A magyarországi választástörténelmi okok miatt a *’kopogtatócédula’* valójában a választási értesítő szinonimája volt, amely a jelölt állítására szolgáló ajánlószelvényvel együtt került postázásra. Lásd: https://static.valasztas.hu/parval2006/hu/17/17_fogalmak.html (2026.01.11.); a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 14. § (4) bekezdése és 46. § (1) bekezdése. Megjegyzendő, hogy a köznyelv mellett a szakirodalom is tévesen azonosítja a ’kopogtatócédulát’ a korábbi választási eljárásjogban a jelöltállításra szolgáló ’ajánlószelvényvel’. Lásd: CSERNY Ákos–RÉVÉSZ Balázs: Adatvédelmi szempontok érvényesülése a választási eljárás során. In: Cserny Ákos (szerk.): Választási dilemmák, Tanulmányok az új választási eljárási törvény novumai és első megmértetése tárgyában. NKE Szolgáltató Kft., Budapest, 2015, 181-182.; CSERNY Ákos: Választójogi trendek Magyarországon. Közjogi Szemle, 2019/3, 20-26.; MÁTYÁS Ferenc: Élet a kopogtatócédulák után. <https://jogaszvilag.hu/szakma/élet-a-kopogtatocedulak-utan/> (2026.01.11.).

⁷⁷ Az országgyűlési képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól, a választási eredmény országosan összesített adatai körének megállapításáról, a fővárosi és vármegyei kormányhivatal választásokkal összefüggő informatikai feladatai ellátásának részletes szabályairól, valamint a választási eljárásban használandó nyomtatványokról szóló 12/2025. (IX. 15.) IM rendelet 1. melléklet.

adatszolgáltatásra, mivel ebből csak a nemzetiségi regisztráció törlése esetén lehet kikerülni. Az összefüggés felismerése a választópolgároktól nem várható el.

A szerző álláspontja szerint a választási szervek egyre szélesebb körű adatvédelmi tájékoztatást és figyelemfelhívást biztosítanak a választópolgárok számára. Azonban a választópolgárok joggyakorlását jelentősen elősegítené, ha proaktív módon, például a választási értesítő kézbesítésével egyidejűleg, bemutatnák a névjegyzéki adatszolgáltatással kapcsolatos adatkezelési folyamatokat, valamint azt, hogy miként akadályozhatják meg személyes adataik kampánycélú felhasználását. Továbbá, jó gyakorlatként szolgálhatna, ha a választási irodák egységes adatkezelési tájékoztató dokumentációkkal rendelkeznének, ezzel is elősegítve az érintettek tudatos joggyakorlását.

4.3. Az információs önrendelkezési jog feltétlen korlátozása: a tiltakozáshoz való jog hiánya. Amíg a választási törvény lehetőséget biztosít a kampánytevékenységtől való megkímélésre,⁷⁸ amely megoldás „az információs önrendelkezési jognak feltételes korlátozását jelent[í]”,⁷⁹ addig nem teszi lehetővé a nemzetiségi ajánlások gyűjtése céljából történő adatszolgáltatás elleni tiltakozást. Ebben az esetben két alapjog, a nemzetiségi választópolgárok választójoga és a személyes adatok védelméhez való jog kerül alapjogi konfliktusba.

Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben már foglalkozott a hatályon kívül helyezett korábbi választási eljárásjogi törvény politikai kampánycélú adatszolgáltatására vonatkozó szabályaival,⁸⁰ valamint a taláros testület által megsemmisített, a Ve. azon alapjogi korlátozásával, amely a választójog gyakorlását a központi névjegyzékbe vételi aktív regisztrációhoz kívánta kötni.⁸¹ Ugyanakkor a nemzetiségi ajánlategyűjtési célú adatszolgáltatás során megvalósuló személyes adatok védelméhez való alapjogi korlátozásának vizsgálata egyik hivatkozott alkotmánybírói határozatnak sem képezte, vagy képezhette tárgyát.

Ebben az esetben a jogalkotó az érintettek információs önrendelkezési jogát a nemzetiségek kedvezményes parlamenti képviselésének biztosítása érdekében korlátozza. Amennyiben elfogadjuk a magyar jelöltállítási rendszer alapvető logikáját, amely szerint a nemzetiségi lista állításának feltétele meghatározott számú ajánlás összegyűjtése, akkor a törvényi szabályozás a legitim cél elérése érdekében szükséges, arányos és alkalmas. Az ajánlategyűjtő jelölő szervezet ugyanis a nemzetiségi választókra vonatkozó adatok hiányában valószínűleg nem tudná a szükséges számú támogató aláírást határidőben megszerezni. Ezért ezeknek az adatoknak a továbbítása a választás lebonyolításának feltétele, hasonlóan más személyes adatok kezeléséhez.⁸²

Azonban, ha más államok jelöltállítási feltételeivel kapcsolatos szabályozásait vizsgáljuk, könnyen találhatunk olyan megoldást, amely nem korlátozza az alapjogokat. Egy ilyen megoldás lehetne, hogy a nemzetiségi jelölő szervezetek az országgyűlési választás során mentesüljenek az ajánlások összegyűjtésének

⁷⁸ Bodnár Eszter: *A választójog alapjogi tartalma és korlátai*, Budapest, HVG-ORAC, 2014: 266. o.

⁷⁹ 175/2011. (XII. 29.) AB határozat, ABH 2011, 1361.

⁸⁰ 175/2011. (XII. 29.) AB határozat, ABH 2011, 1359-1362.,

⁸¹ 1/2013. (I.7.) AB határozat, ABH 2013, 50-86.

⁸² Lásd: Bodnár: i.m. 133. o., 257-269. o.

kötelezettsége alól. Ennek célszerűségét az is alátámasztja, hogy nemzetiségenként csak egy nemzetiségi lista állítható, amelyet az országos nemzetiségi önkormányzat állít; így a nemzetiségi listák nem versenyeznek egymással.

A jelenlegi jogszabályi környezetben világos, hogy az érintettek információs önrendelkezési jogának feltétlen korlátozása legitim célt szolgál. Mindazonáltal indokolt lenne felhívni a figyelmet erre a tényre a nemzetiségiként regisztráltak és a már regisztráltak körében. Az információk ismeretében, valamint azok mérlegelése után hozható meg az a tudatos döntés, hogy valaki ilyen feltételek mellett kíván-e nemzetiségi választópolgárként a névjegyzékben szerepelni, illetve ki kívánja-e terjeszteni választójogát az országgyűlési képviselők választására. Az ezzel kapcsolatos információk elhelyezhetők akár a nemzetiségi regisztrációra szolgáló kérelmen, akár a névjegyzéki kérelmet elbíráló választási irodai döntésen.

4.4. A célhoz kötöttség, az adattakarékosság, és a korlátozott tárolhatóság elve. A politikai kampánycélú és a nemzetiségi ajánlásgyűjtési célú adatszolgáltatás keretében továbbított személyes adatok köre azonos.⁸³ A hatályos rendelkezések értelmében a választási iroda a jelölő szervezetek számára az adatszolgáltatásban szereplő érintettek nevét, lakcímét, nemét és életkorát adja át. Az adatkezelő jelölő szervezet köteles a személyes adatokat legkésőbb a választás napján megsemmisíteni. E rendelkezés értelmezhető az adatkezelés időtartamaként is, azonban nem tesz különbséget a nemzetiségi ajánlásgyűjtés céljából biztosított és a politikai kampánycélú adatok kezelése között.

A GDPR-ban nevesített alapelvek⁸⁴ közül tartalmát tekintve a legfontosabb doktrínaként értékelhető az célhoz kötöttség elve, mivel egyrészt a többi alapelv érvényesülésének előfeltétele, másrészt az adatkezelés teljes életútját végigkíséri.⁸⁵ Az elv a GDPR-ban rögzített alapelv és alkotmányos követelmény, amely az Alkotmánybíróság által a személyes adatok védelméhez fűződő alapjog alkotmányosságának vizsgálatakor alkalmazandó teszt szükségességi elemét konkretizálja.⁸⁶ Szoros kapcsolatban áll a GDPR szerinti tisztességes eljárás és az átláthatóság elvével, és ebből következik az adattakarékosság, valamint a korlátozott tárolhatóság elve is.⁸⁷ A célhoz kötöttség követelménye leegyszerűsítve a „*cél nélkül*” adatkezelés, vagy más néven „*készletező*” adatgyűjtés tilalmát jelenti,⁸⁸ azaz szorosan összefügg az adattakarékosság elvével, amelyet gyakran annak részeként említenek. Az adattakarékosság elve a magyar adatvédelmi jogi terminológiában az „*adatminimalizálás*” követelményének felel meg.⁸⁹ A két alapelv közötti distinkció legegyszerűbben úgy határozható meg, hogy míg a célhoz kötöttség az adatkezelés céljának pontos meghatározását írja elő, addig az adattakarékosság elve tiltja cél

⁸³ Azzal a megjegyzéssel, hogy a nemzetiségi adatszolgáltatás természetesen tartalmazza az erre vonatkozó különleges adatot is.

⁸⁴ Jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság; célhoz kötöttség; adattakarékosság; pontosság; korlátozott tárolhatóság; integritás és bizalmas jelleg (GDPR 5. cikk)

⁸⁵ Révész Balázs: Az adatkezelés alapelvei, in: *Magyarázat a GDPR-ról* (szerk.: Péterfalvi Attila – Révész Balázs – Buzás Péter), Budapest, Wolters Kluwer, 2021: 105. o.

⁸⁶ Jóri: i.m. 194. o.

⁸⁷ Révész: Az adatkezelés alapelvei 105. o.

⁸⁸ Uo. 106. o.

⁸⁹ Uo. 110-111. o.

elérésére alkalmatlan adatkezelést, és az adatkezelés terjedelmét a cél megvalósításához elengedhetetlen adatkörre, cselekményre, és időtartamra korlátozza.⁹⁰ Másképp fogalmazva: (1) már az adatkezelés megkezdése előtt vizsgálni kell, hogy szükséges-e a személyes adat kezelése a társadalmi cél elérése érdekében; (2) kizárólag annyi és olyan személyes adat kezelhető, amely szükséges és elégséges az adatkezelés céljának eléréséhez; (3) az adatkezelés céljának megvalósulásakor az információkat főszabályként azonnal törölni kell.⁹¹ E követelményre reflektál a „*korlátozott tárolhatóság*” adatvédelmi jogi elve, amely szerint a személyes adatot törölni vagy anonimizálni szükséges, amint nincs szükség rájuk abból a célból, amelyből azokat kezelték.⁹²

A névjegyzéki adatszolgáltatás (a nemre és életkorra is vonatkozó) adatkörének törvényi bővítése több szempontból aggodalomra ad okot, és felveti a személyes adatok védelméhez való alapjog, valamint a GDPR alapelveinek sérelmét. Az adatkezelés célhoz kötöttsége és adattakarékossága ugyanis azt követeli meg, hogy a jelölő szervezetek számára csak annyi személyes adat kerüljön átadásra, amely (a) nemzetiségi ajánlásgyűjtési célból az érintett felkereséséhez, illetve (b) politikai kampányüzenetek megfogalmazásához és eljuttatásához feltétlenül szükséges.

Azonban egyértelmű, hogy a nemzetiségi ajánlásgyűjtés céljából az érintettek nemére és életkorára vonatkozó személyes adatok kezelése nem releváns. Továbbá, a nemzetiségi jelölő szervezetek számára biztosított politikai kampánycélú adatszolgáltatás esetében a nemre és életkorra vonatkozó adatok átadása szintén nem szükséges az adatszolgáltatás céljának eléréséhez. Ennek oka, hogy a nemzetiségi jelölő szervezetek nem versengenek sem egymással, sem a pártlistákkal, így a választójogosultak megkeresése kizárólag mobilizációs céllal történhet.

Egyes nézetek tovább mennek, és azt állítják, hogy a politikai „marketingcélok” túltértek az üzenetek megszemélyesítésének lehetőségét, mivel sok esetben a kampánycél elérhető lenne a személyes adatok kezelése nélkül is.⁹³ Ezt az álláspontot az Alkotmánybíróság is alátámasztja, amikor kijelenti, hogy „[...] a választópolgárok személyes adatainak igénybevételevel folytatott kampánytevékenység nem kizárólagos, sőt, nem is elsődleges formája a kampánynak.” Ugyanakkor a névjegyzéki adatszolgáltatás „opt-out” jellegű szabályozása „megfelelő egyensúlyt [teremt] az információs önrendelkezési jog gyakorlása, valamint a véleménynyilvánítás szabadságához való jog objektív intézményvédelmi körébe tartozó, a választópolgárokat a választópolgárokat minél szélesebb körben, változatos formákban elérni képes és személyre szabott elemeket is tartalmazó kampánytevékenység — mint a demokratikus participációt előmozdító kommunikációs folyamat — védelme között.”⁹⁴

A Ve. azon rendelkezései, amelyek előírják, hogy a két eltérő célból kezelt adatszolgáltatási adatokat legkésőbb azonos határnapon kell megsemmisíteni,

⁹⁰ Jóri: i.m. 207. o.

⁹¹ Révész: Az adatkezelés alapelvei 110-111. o.

⁹² Uo. 115. o.

⁹³ Révész: Az adatkezelés alapelvei 111. o.

⁹⁴ 175/2011. (XII. 29.) AB határozat, ABH 2011, 1361.

ösztönözhetik a céltól eltérő adatkezelést. A probléma abból fakad, hogy a nemzetiségi ajánlások gyűjtésének megkezdése előtt a nemzetiségi jelölő szervezet hozzáfér egy átfogóbb adatbázishoz, amely minden regisztrált nemzetiségi választópolgárra kiterjed. Ezzel szemben, a lista nyilvántartásba vételét követően igényelhető kampánycélú adatszolgáltatás során kapott adatbázis korlátozottabb, mivel nem tartalmazza az adatkiadást letiltókra vonatkozó információkat. Ez a szabályozási megoldás könnyen arra ösztönözheti az adatkezelőket, hogy bár a listaállítási cél megvalósult, a szélesebb körű, „minden” érintettre kiterjedő adatszolgáltatás adatait kampánycélra is felhasználják.

Jogszabályszerkesztési szempontból sem előnyös, hogy az érintettek információs jogát feltétel nélkül korlátozó nemzetiségi ajánlásgyűjtési célú adatszolgáltatás esetében a politikai kampánycélú adatszolgáltatás szabályai – az adatkezelés körülményeire nem kiható eltérésekkel – alkalmazandók.⁹⁵ Ez ugyanis az azonos megsemmisítési kötelezettség (adatkezelési időtartam) révén sérti a GDPR alapelveit, valamint az adatkiadást letiltók személyes adatai védelméhez való alapjogát.

A fentiek figyelembevételével a személyes adatok védelméhez való alapjog érvényesülését olyan törvényi szabályozás segítené elő, amely a névjegyzékből kiadható személyes adatok körét a cél eléréséhez legszükségesebb adatokra korlátozza. Továbbá, élesen elválasztja egymástól a nemzetiségi ajánlásgyűjtési és a politikai kampánycélú adatszolgáltatás szabályait, különös tekintettel a megsemmisítési kötelezettség időpontjára és az átadott személyes adatok körére.

5. De lege ferenda

A szerző alapvetően megkérdőjelezi annak szükségességét, hogy az országgyűlési választáson a nemzetiségi listaállítás a támogatói aláírások összegyűjtéséhez legyen kötve. A jogalkotó az ajánlásgyűjtés kötelezettségét azért vezette be, hogy a „komolytalan” jelölteket már a választási eljárás korai szakaszában kiszűrje, és csak azok a jelöltek kerüljenek a szavazólapra, akik valamilyen társadalmi támogatottsággal rendelkeznek.⁹⁶ A nemzetiségi listák helyzete azonban alapvetően eltér ettől a logikától: az országgyűlési választáson nem versengenek sem egymással, sem a pártlistákkal, továbbá nemzetiségenként csak egy lista állítására van mód. Mindezek következtében a listaállítás támogatói aláírásokhoz kötése ellentétes az ajánlásgyűjtés eredeti funkciójával, szükségtelen adatkezelést eredményez, és az adatkezelésből való kikerülés lehetősége nélkül indokolatlanul korlátozza a nemzetiségi választópolgárok információs önrendelkezési jogát.

Az érintettek információs önrendelkezési jogának legmegfelelőbb biztosítása érdekében célszerű lenne deregulálni az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CIII. törvény 9. § (2) bekezdését. Ennek eredményeként minden országos nemzetiségi önkormányzat alanyi jogon, az ajánlások gyűjtésével összefüggő személyes adatkezelés nélkül állíthatna nemzetiségi listát.

⁹⁵ Lásd: Ve. 255. § (3) és (4) bekezdés.

⁹⁶ Dezső Márta – Tóth Zoltán: Választás és választási eljárás. Budapest, Rejtjel Kiadó, 2002: 84. o.

Amennyiben a listaállítás feltétele változatlan marad, indokolt lenne különválasztani a nemzetiségi önkormányzatok részére biztosított ajánlásgyűjtési célú adatszolgáltatás, valamint az opcionálisan igényelhető politikai kampánycélú adatszolgáltatás szabályait. A nemzetiségek számára ajánlásgyűjtés céljából biztosított adatkezelésre ugyanis a Ve. 255. § (4) bekezdése utaló hivatkozással a politikai kampánycélú adatszolgáltatás 155. § szerinti szabályait rendeli alkalmazni, annak ellenére, hogy az itt részletezett adatkezelési szabályok a korábbiakban kifejtettek alapján egy az egyben nem alkalmazhatóak.

Az adatszolgáltatások keretében kiadott érintetti adatok szűkítésének alapvető megfontolása szükséges. A Ve. 153. § (1) bekezdése értelmében a választópolgárok neve és lakcíme mellett az adatátadás kiterjed a nemükre és életkorukra is. Azonban ezen utóbbi két információ létjogosultsága az ajánlások gyűjtése során irreleváns, és politikai kampánycélok esetén is megkérdőjelezhető.

Az ajánlásgyűjtési kötelezettség és az ehhez kapcsolódó adatszolgáltatás deregulációjának hiányában indokolt lenne, hogy a nemzetiségi választópolgárként névjegyzékbe vett személyeket a szavazóköri névjegyzékbe vétel során tájékoztassák a személyes adataik ajánlásgyűjtés céljából történő kiadásának törvényi kötelezettségéről. Az értesítő adattartalmát a 12/2025. (IX.15.) IM rendelet melléklete határozza meg.

6. Összegzés

ÚA tanulmány áttekintette a Magyarországon elismert nemzetiségek kedvezményes parlamenti képviseletének kialakulását és a hatályos választási szabályokat, valamint röviden utalt a környező államokban alkalmazott megoldásokra. Ezt követően megkísérelte meghatározni a választási joganyagban az utaló hivatkozások miatt nehezen elkülöníthető két adatszolgáltatás közötti különbséget, továbbá részletesen, kifejezetten adatjogi szempontból vizsgálta az adatkezeléseket.

A szabályozás adatvédelmi szempontú előnye, hogy a hatályos választási eljárásjog az Alkotmánybíróság álláspontjának megfelelően biztosítja az érintettek tiltakozási jogát, lehetővé téve számukra, hogy előzetesen megtiltsák adataik kiadását politikai kampánycélú adatszolgáltatás esetén. Ezen túlmenően, a szavazóköri névjegyzékbe vételről szóló választási értesítő külön hangsúlyozza a kampánycélú adatkiadás kapcsán az információs önrendelkezési jog gyakorlásának lehetőségét, és tájékoztat ennek módjáról, ami szintén jó gyakorlatként azonosítható. Az adatvédelmi tudatosság növeléséhez hozzájárul, hogy a NAIH egyre több ajánlásában hívja fel az adatkezelők és az érintettek figyelmét az adatkezelés körülményeiről való tájékoztatási kötelezettségre, és egyre több határozatában marasztalja el a vétkes adatkezelőket.

Egyes szabályozási megoldások azonban továbbra is aggályosak adatvédelmi jogi szempontból. Különösen problémás, hogy a valamennyi nemzetiségi választópolgár adataira kiterjedő, ajánlásgyűjtési célból átadott névjegyzéki adatokat az adatkezelőnek nem kell megsemmisítenie az adatkezelés céljának megvalósulása pillanatában, azaz a lista jogerős nyilvántartásba vételének vagy a bejelentésre nyitva álló határidő utolsó napján. Ehelyett elegendő, ha a kötelezettségének csak a

választás napján tesz eleget, ami a céltól eltérő adatkezelésre ösztönöz. Az adatszolgáltatások körében, a jelölő szervezetnek továbbított személyes adatok kategóriáinak bővítése szintén aggodalomra ad okot, mivel a jogalkotó az átadandó adatok körét szükségtelenül szélesítette a nemre és az életkorra vonatkozó információkkal. Ezeknek az információknak a kezelése az adatkezelési cél elérése érdekében, azaz mind az ajánlásgyűjtés, mind a közvetlen politikai kampánytevékenység kapcsán megkérdőjelezhető. Végezetül az adatkezelési tevékenység átláthatatlanságát tovább növeli, hogy a nemzetiségi választópolgár nem kap tájékoztatást a személyes adatai jövőbeli ajánlásgyűjtési célú kiadásáról sem a nemzetiségi regisztráció során, sem a választási értesítő megküldésekor. Így, ellentétben a kampánycélú adatkezelésből való kikerülés lehetőségével, ebből az adatkezelésből csak a nemzetiségi regisztrációjuk törlésével van mód kikerülni.

Az érintettek információs önrendelkezési jogának védelmét leginkább egy olyan szabályozás biztosítása, amely mentesítené az országgyűlési választáson nemzetiségi listát állítani kívánó jelölő szervezeteket az ajánlások gyűjtésének kötelezettsége alól. Amennyiben a támogatói aláírások összegyűjtésének előírása továbbra is fennmarad, elengedhetetlen az adatvédelmi jogi garanciák megerősítése. Ez magában foglalja a nemzetiségi ajánlásgyűjtési célú adatszolgáltatás és a politikai kampánycélú adatszolgáltatás törvényi szabályozásának különválasztását, az adatszolgáltatás során átadott adatok körének szűkítését, az érintettek tájékoztatását az ajánlásgyűjtési adatszolgáltatás körülményeiről, valamint a tiltakozási jog biztosítását, amely lehetővé teszi számukra, hogy kimaradjanak a nemzetiségi ajánlásgyűjtés céljából nyújtott adatszolgáltatásból.

Összességében a hazai választási szabályozásban megfigyelhető az adatvédelmi jogi garanciák integrálása, mindazonáltal továbbra is megfigyelhetőek még olyan területek, különösen a nemzetiségek képviselőinek szabályozása, amelyek a jogszabályok átgondolását indokolják.

Irodalomjegyzék

- BODNÁR ESZTER: *A választójog alapjogi tartalma és korlátai*, Budapest, HVG-ORAC, 2014
- CSERNY ÁKOS (szerk.): *A választási rendszerek egyes intézményei az uniós országokban*, Budapest, HVG-ORAC, 2018.
- CSERNY ÁKOS – PÉTERI ATTILA: *Választójogi és népszavazási kommentárok*, Budapest, Wolters Kluwer, 2017.
- DEZSŐ Márta – TÓTH Zoltán: *Választás és választási eljárás*. Budapest, Rejtjel Kiadó, 2002.
- JÓRI ANDRÁS (szerk.): *A GDPR magyarázata* Budapest, HVG-ORAC, 2018.
- SZALAYNÉ SÁNDOR ERZSÉBET: A 2014. évi választások a magyarországi nemzetiségekért felelős biztoshelyettes szemszögéből, *Kisebbségkutatás*, 2014/1.
- SZABÓ ENDRE GYÖZÖ (szerk.): *Az Infotörvénytől a GDPR-ig*, Budapest, NKE Ludovika Egyetemi Kiadó Iroda, 2021.

-
- RÉVÉSZ BALÁZS: *Adatvédelem és információszabadság a választási kampányban és a választási eljárás során*. NKE, Budapest, 2018, Elérhető: https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12942/Adatvedelem%20es%20informacioszabadsag_2019.pdf?sequence=1 (2025.10.26)
 - PÉTERFALVI ATTILA – RÉVÉSZ BALÁZS – BUZÁS PÉTER (szerk.): *Magyarázat a GDPR-ról*, Budapest, Wolters Kluwer, 2021.
-
-